

30. Rakennusvirasto

HALLINNOLLINEN OSASTO

ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA

Hallinnollinen osasto on rakennusviraston organisaatiossa jaettu kansliatoimistoon ja henkilöasiaintoimistoon.

Kansliatoimiston tehtävänä on yleisten töiden lautakunnan ja rakennusviraston hallintoon liittyvien tehtävien hoitaminen, kuten lautakunnan ja sen asettamien jaostojen esityslistojen ja pöytäkirjojen laatiminen, lautakunnan sekä viraston kirjeenvaihdosta

huolehtiminen, kirjaaminen, sopimusten ja lainopillisten lausuntojen laatiminen yms.

Henkilöasiaintoimiston tehtävänä on lähinnä rakennusviraston henkilökuntaa koskevien yleisten sosiaalisten tehtävien hoitaminen, kuten esimerkiksi sairaus- ja tapaturmakorvausasiain, eläkeasiain yms. valmisteleminen sekä sairausvakuutuslain edellyttämien päivärahojen anominen.

Henkilökunnan vahvuus oli 31.12.1968 (v. 67) yhteensä:

19 (19) vakinaista viranhaltijaa,
5 (5) tilapäistä viranhaltijaa,
36 (28) työsopimussuhteessa olevaa kk.-palkkaista toimihenkilöä.

Osaston päällikkönä toimi lainop.kand.

Ola vi Juuti, kansliatoimiston päällikkönä varatuomari E ero Tyllinen sekä henkilöasiaintoimiston päällikkönä dipl.ins. Val mu Ra nta. Osastosihteereinä toimivat varatuomari A i m o H i m b e r g sekä oikeustiet. kand. He i k k i A h o.

TOIMINTA

Hallinnollisen osaston toiminta on kertomusvuoden aikana jälleen laajentunut. Kansliatoimiston varsinainen toiminta liittyy läheisesti yleisten töiden lautakunnan toimintaan pöytäkirjojen, kirjelmien, lausuntojen yms. laatimisineen. Kansliatoimiston henkilökunta on lisäksi edelleen hoitanut ylimääräisenä tehtävänä kaupunkiteatterin ja konserttitalon rakennustoimikuntien kanslia-

tehtävät. Toimiston vahtimestari- ja lähettihenkilökuntaa on kertomusvuoden aikana ollut pakko lisätä, rakennusviraston eräiden toimintojen ollessa siirrettynä virastotalosta eri puolille kaupunkia.

Työllisyystöiden rakennusvirastoon kohdistuva paine on lisännyt omalta osaltaan runsaasti henkilöasiaintoimiston työmäärää.

TAPATURMAT JA SAIRASTUMISET RAKENNUSVIRASTON TÖISSÄ

Kertomusvuoden aikana vahingoittui kaikkiaan tapaturmaisesti rakennusviraston työmailla 1 669 työntekijää. Heidät oli vakuutettu Vakuutusyhtiö Pohjolassa, mutta kaupunki on vastannut kaikista vakuutuksista aiheutuneista menoista. Nämä Vakuutusyhtiö Pohjolle suoritetut tapaturmavakuutusmaksut, elinkorot yms. jakautuivat osastoittain markkamääräisesti seuraavasti:

	mk
Hallinnollinen osasto	1 069
Yleinen osasto (Konevarikko pl.)	10 334

Konevarikko	27 923
Talorakennusosasto	341 307
Katurakennusosasto	592 524
Puhtaanapito-osasto	227 899
Puisto-osasto	57 584
	Yhteensä 1 258 644

Tästä summasta oli vuoden 1968 aikana sattuneiden tapaturmien korvauksia noin 72 % eli 907 928 mk. Loput noin 28 % eli 350 072 mk olivat vahvistettuja elinkorkoja, huoltoeläkkeitä ym.

Henkilöasiaintoimistossa käsiteltiin kertomusvuoden aikana yhteensä 274 eläkeanomusta sekä 30 hautausavustusanomusta.

Eläkkeelle siirtyi:

— iän perusteella	128 henkilöä
— sairauden perusteella	83 »
— tapaturman perusteella ...	— »
	Yhteensä 211 henkilöä

— eläkkeellä kuolleen leskelle 39 henkilöä
Yhteensä 63 henkilöä

Leskieläkkeitä myönnettiin:

— työsuhteessa kuolleen leskelle	24 henkilöä
--	-------------

Helsinki-mitali esitettiin myönnettäväksi 14 hengelle.

Kaupunkiliiton ansiomerkki esitettiin myönnettäväksi 58 hengelle.

Rakennusvirastolle kertyi sairausvakuutuspäivärahamaksuja seuraavasti:

	mk
Viranhaltijoista ja toimihenkilöistä	87 940
Yleisen osaston osuudelta	60 527
Talorakennusosaston osuudelta	204 429
Katurakennusosaston osuudelta	244 808

	mk
Puhtaanapito-osaston osuudelta	167 960
Puisto-osaston osuudelta	64 660
	Yhteensä 742 384

YLEINEN OSASTO

ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA

Yleiseen osastoon kuuluvat ne taloudelliset ja teknilliset toimistot ynnä laitokset, jotka palvelevat viraston toimintaa kokonaisuudessaan. Nämä ovat: kassa- ja tilitoimisto, hankintatoimisto, järjestelytoimisto sekä konevarikko.

Osastolle kuuluvien rakennusvirastoa palvelevien tehtävien lisäksi yleinen osasto antaa lausuntoja kaupungin muille elimille, maksaa palkat myös satamarakennusosaston työmailla, toimii kaupungin yhteishankintaeli-

menä, vuokraa eräitä tarvikkeita ja työkoineita sekä suorittaa tilaustöitä kaupungin toisille laitoksille.

Osaston päällikkönä toimi tekn.lis. Lemmitty Salmensaari, kassa- ja tilitoimiston päällikkönä kamreeri, dipl.ekonomi Ulla Kontula, hankintatoimiston päällikkönä ekonomi Leo Molander, järjestelytoimiston päällikkönä dipl.ins., ekonomi Erkki Elomaa 26.8.68 saakka sekä konevarikon päällikkönä Eero Puomi.

Kassa- ja tilitoimiston henkilökunnan vahvuus oli 31.12.1968 (v. 67) yhteensä:

22 (22) vakinaista viranhaltijaa,
5 (5) tilapäistä viranhaltijaa,
9 (10) työsopimussuhteessa olevaa kk.-palk-

kaista toimihenkilöä,
2 (4) työsopimussuhteessa olevaa tuntipalkkaista toimihenkilöä.

Hankintatoimiston henkilökunnan ja työntekijäin vahvuus oli 31.12.68 (v. 67) yhteensä:

22 (22) vakinaista viranhaltijaa,
1 (2) tilapäinen viranhaltija,

12 (11) työsopimussuhteessa olevaa kk.-palkkaista toimihenkilöä,
50 (46) työntekijää.

Järjestelytoimiston henkilökunnan vahvuus oli 31.12.1968 (v. 67) yhteensä:

1 (1) vakinainen viranhaltija,	12 (12) työsopimussuhteessa olevaa tunti-
2 (3) tilapäistä viranhaltijaa,	palkkaista toimihenkilöä,

Konevarikon henkilökunnan ja työntekijäin vahvuus oli 31.12.1968 (v. 67) yhteensä:

18 (18) vakinaista viranhaltijaa,	21 (21) työsopimussuhteessa olevaa tunti-
2 (2) tilapäistä viranhaltijaa,	palkkaista toimihenkilöä,
	241 (255) työntekijää.

TOIMINTA

Osastossa on kehitetty edelleen varsinaisten menojen määrärahojen käyttösuunnitelua ja velvoitteiden valvontaa. Varastotoimintaa on ollut pääasiassa O u l u n k y l ä n varastolla. Järjestelytoimisto on kiinnittänyt erikoista huomiota palkkausmenetelmiin, jonka vuoksi mm. työsuhdeasiainhoitaja siirret-

tiin 1968 alussa kassa- ja tilitoimistosta järjestelytoimistoon.

Oma työkonekanta on poistojen vuoksi lisääntynyt vain hitaasti. Vuoden vaihteessa oli työmaiden käytössä 239 omaa ja 231 vuokrattua suurempaa työkonetta.

KASSA- JA TILITOIMISTO

Kassa- ja tilitoimiston tehtävät jakautuivat:

— kirjanpitoon,	— palkkalaskentaan.
— kassatoimeen sekä	

Tilitositteita kertyi yhteensä seuraavasti:

	1968	1967	— kassatositteita	18 562	17 411
	kpl	kpl	— muistiotositteita	5 821	5 354
— maksumääräyksiä	76 754	68 808	Yhteensä	101 137	91 573

30. Rakennusvirasto

OMAIUUSTASE 31.12.1968

Aktiivat	1968		1967	
Rahoitusaktiivat:				
Kassavarat:				
Käteisvarat	39 910		26 573	
Shekkitili	4 170		15 940	
Postisiirtotili	491 780		49 372	
Ennakkokassavarat	<u>31 067</u>	566 929	<u>37 597</u>	129 483
Velalliset:				
Sekalaiset		806 506		314 643
Tulojäämät:				
Puhtaanapitomaksut	273 266		82 216	
Sekalaiset	<u>1 435 837</u>	1 709 103	<u>1 101 800</u>	1 184 016
Varastot:				
Rakennustarvikkeita	2 239 838		1 975 622	
Koneosia	797 864		798 125	
Betoniputkia, sepeliä ja mursketta	166 780		230 562	
Konttoritarvikkeita	21 902		15 824	
Muut tarvikkeet	2 424		4 137	
Konevarikon puolivalmiit työt	<u>311 820</u>	3 540 631	<u>110 570</u>	3 134 840
Ennakkomenot:				
Pääomamenojen ennakot		11 601		236 617
Talletetut vieraat arvopaperit		532 011		611 672
Laskennalliset saatavat:				
Nostamattomat määrärahat		91 356 496		80 912 676
Kaupungin kassa, lähetetili		2 731 540		5 570 724
		<u>mk 101 254 820</u>		<u>mk 92 094 674</u>

Passiivat	1968	1967
Rahoituspassiivat:		
Velkojat:		
Veronpidätykset	1 566 421	1 570 987
Työnantajan sosiaaliturvamaksut	428 525	459 869
Sekalaiset	43 801	3 139
	<u>2 038 747</u>	<u>2 033 997</u>
Menojäämät:		
Sekalaiset	7 327 565	8 536 328
Vapaina siirtyneet määrärahat:		
Varsinaiset menot	2 634 476	1 790 282
Pääomamenot	60 652 416	61 752 126
	<u>63 286 892</u>	<u>63 542 408</u>
Sidottuina siirtyneet määrärahat:		
Varsinaiset menot	266 960	119 914
Pääomamenot	27 802 643	17 250 352
	<u>28 069 603</u>	<u>17 370 267</u>
Talletetut vieraat varat:		
Arvopaperit	532 011	611 672
	<u>532 011</u>	<u>611 672</u>
	<u>mk 101 254 820</u>	<u>mk 92 094 674</u>

30. Rakennusvirasto

Rakennusviraston menot vuosina 1959—1968 ¹⁾.
Byggnadskontorets utgifter åren 1959—1968 ¹⁾.
Expenditure of the Municipal Construction Office, 1959—1968 ¹⁾.

Vuosi År Year	Tilivuoden määrärahojen käyttö Förbrukning av räkenskaps- årets anslag Sums used during finan- cial year mk	Ed. vuosien siirtomäärä- rahojen käyttö Förbrukning av överförda anslag från tidigare år Sums trans- ferred from previous year used mk	Työllisyys- työt Sysselsättnings- arbeten Provision of work mk	Kaupungin muille viras- toille ja lai- toksille suo- ritetut työt Arbeten för stadens övri- ga ämbets- verk Work for other city depart- ments and authorities mk	Yksityisille suoritettut työt Arbeten för privata uppdags- givare Work for private people mk	Menot yhteensä Utgifter sammanlagt Total expenditure		Muun- tokerroin Transpo- nerings- koefficient Con- version coef- ficient	Kaup. asukas- luku Stadens invånar- antal City popula- tion	Menot asukasta kohden Utgifter per in- vånare Expen- diture per in- habitant mk
						Todelliset Verkliga Actual mk	Muunnettuina Transponerade Converted mk			
1959	46 702 652	19 732 763	16 724 566	16 658 479	8 456 418	108 274 878	156 998 573	1.45	441 678	355,—
1960	46 992 571	19 868 316	2 586 150	16 213 426	9 123 211	94 783 674	132 697 143	1.40	448 315	295,—
1961	53 534 317	27 784 497	1 038 080	22 122 891	2 727 692	107 207 477	149 018 393	1.39	457 121	325,—
1962	66 707 846	25 173 535	640 602	21 160 712	5 430 781	119 113 476	161 994 327	1.36	467 371	346,—
1963	68 708 758	40 602 272	141 141	20 020 636	1 330 829	130 803 636	172 660 799	1.32	477 110	361,—
1964	89 012 161	42 457 928	1 817 168	9 607 291	751 871	143 646 419	172 375 702	1.20	487 422	353,—
1965	104 096 275	62 692 704	6 016 993	10 594 849	1 933 799	185 334 620	214 988 159	1.16	494 796	434,—
1966	168 267 387	41 963 944	8 518 025	23 109 495	1 307 503	243 166 357	277 209 646	1.14	507 283	546,—
1967	144 236 048	61 271 585	11 201 448	24 952 443	1 200 146	242 861 670	267 147 837	1.10	516 472	517,—
1968	151 090 266	54 494 085	16 985 112	26 773 956	1 710 970	251 054 392	251 054 392	1.00	522 307	480,—

¹⁾ Menot todellisina sekä muunnettuina virallisen indeksisarjan »Tukkuhinnat, kaikki tavarat jossa vuosi 1913 = 100» mukaan.

²⁾ Utgifterna verkliga samt transponerade enligt officiella indexserien »Partiprisen, alla varor där året 1913 = 100».

³⁾ Actual expenditure and expenditure converted according to the official index series »Wholesale prices, all goods, in which 1913 = 100.»

Rakennusviraston tulot vuosina 1959—1968 ¹⁾.
Byggnadskontorets inkomster åren 1959—1968 ¹⁾.
Income of the Municipal Construction Office, 1959—1968 ¹⁾.

Vuosi År Year	Todelliset Verkliga Actual	Muunnettuina Transponerade Converted	Muuntokerroin Transponeringskoefficient Conversion coefficient	Vuotuinen lisäys (+) » vähennys (—) Årlig ökning (+) » minskning (—) Yearly increase (+) » decrease (—)
1959	6 691 936	9 703 307	1.45	— 20.4 %
1960	8 370 108	11 718 151	1.40	+ 20.7 %
1961	8 131 635	11 302 972	1.39	— 3.5 %
1962	14 550 740	19 789 006	1.36	+ 75.0 %
1963	17 812 055	23 511 912	1.32	+ 18.8 %
1964	18 554 361	22 265 233	1.20	— 5.3 %
1965	23 462 369	27 216 348	1.16	+ 22.2 %
1966	25 577 901	29 158 807	1.14	+ 7.1 %
1967	25 593 187	28 152 505	1.10	— 3.4 %
1968	26 263 815	26 263 815	1.00	— 6.7 %

¹⁾ Tulot todellisina sekä muunnettuina virallisen indeksisarjan »Tukkuhinnat, kaikki tavarat jossa vuosi 1913 = 100» mukaan.

²⁾ Inkomsterna verkliga samt transponerade enligt officiella indexserien »Partiprisen, alla varor där året 1913 = 100».

³⁾ Actual income and income converted according to the official index series »Wholesale prices, all goods, in which 1913 = 100.»

Rakennusviraston varsinaiset menot ja näiden menojen kate vuosina 1959—1968 ¹⁾.
Byggnadskontorets egentliga utgifter och dessa utgifters täckning åren 1959—1968 ¹⁾.
Municipal Construction Office ordinary expenses and their cover 1959—1968 ¹⁾.

Vuosi År Year	Varsinaiset menot Egentliga utgifter Ordinary expenses mk	Varsinaiset tulot Egentliga inkomster Ordinary revenues mk	Varsinaiset me- not muunnet- tuina Egentliga utgifterna transponerade Ordinary expenses converted mk	Varsinaisista tu- loista saatu kate muunnettuina Erhållen täck- ning genom egentliga inkoms- ter som transpon- erats Cover from ordinary revenues converted mk	%	Verovaroista saatu kate muunnettuina Av skattemedel erhållen täckning som transponer- ats Cover from taxation converted mk	%	Muunto- kerroin Transpone- ringskoeffi- cient Conversion coefficient
1959	25 501 061	6 691 936	36 976 538	9 703 307	26.3	27 273 231	73.7	1.45
1960	25 665 289	8 370 108	35 931 404	11 718 151	32.6	24 213 253	67.4	1.40
1961	28 551 275	8 131 635	39 686 272	11 302 972	28.5	28 383 300	71.5	1.39
1962	37 876 830	14 550 740	51 512 488	19 789 006	38.4	31 723 482	61.6	1.36
1963	44 591 545	17 812 055	58 860 839	23 511 912	40.0	35 348 927	60.0	1.32
1964	49 694 585	18 554 361	59 633 502	22 265 233	37.3	37 368 269	62.7	1.20
1965	58 208 408	23 462 369	67 521 753	27 216 348	40.3	40 305 405	59.7	1.16
1966	63 749 081	25 577 901	72 673 952	29 158 807	40.1	43 515 145	59.9	1.14
1967	71 523 188	25 593 187	78 675 506	28 152 505	35.7	50 523 001	64.3	1.10
1968	76 819 960	26 263 815	76 819 960	26 263 815	34.2	50 556 145	65.8	1.00

¹⁾ Menot ja tulot muunnettuina virallisen indeksisarjan »Tukkuhinnat, kaikki tavarat jossa vuosi 1913 = 100» mukaan.

²⁾ Utgifterna och inkomsterna transponerade enligt officiella indexserien »Partiprisen, alla varor där året 1913 = 100».

³⁾ Expenses and revenues converted according to the official index series »Wholesale prices, all goods, in which 1913 = 100».

	1968	1967
Laskutuksia	8 525	8 436
Lähteitä	1 179	1 209
Tilivientejä	n. 221 650	n. 205 900
Postisiirtomääräyksiä	18 931	18 012
Pankkisiirtomääräyksiä	11 911	9 966

Verrattuna edelliseen vuoteen tilitoist-
teiden lukumäärä nousi 10,4 %, laskutuksen
ja läheteiden jäädessä melkein ennalleen tai
jopa alhaisemmiksikin. Tilivientien lisä oli
7,6 %, postisiirtomääräysten 5,1 % sekä
pankkisiirtomääräysten 19,5 %.

Hallinnollinen momenttikirjanpito suori-
tettiin edelleenkin kahdella Exacta-kirjan-

pitokoneella. Sivuoitteena saatujen tietojen
lävistykset reikäkortteille annettiin primääri-
tietoina TKK:lle, jossa alamomenttikirjan-
pito suoritettiin. Velallisten reskontrakirjan-
pito oli ohjelmoitu Exacta-koneeseen ja vel-
kojain reskontra hoidettiin kahdella Addo-
kirjanpitokoneella.

Palkkalaskenta suoritettiin TKK:ssa palk-
kalaskentajaostomme antamien aikailmoi-
tusten mukaisesti.

Satamarakennusosaston työläispalkat mak-
settiin rakennusviraston kassa- ja tilitoimis-
ton työläiskassanhoitajien toimesta.

Rakennusvirasto toimii it-
senäisenä kassavirastona.

Kassanvaihto oli 1968 mk 11 853 329 (v.
67 mk 9 308 491). Verrattuna edelliseen vuo-
teen oli kassanvaihdon lisäys 27,3 %.

30. Rakennusvirasto

Määrärahojen käyttö sekä kaupungin muille virastoille ja yksityisille suoritettut työt 1968 olivat seuraavat:

	1968	1967	1968	1967
Talousarviovuoden	mk	mk	mk	mk
määrärahojen				
käyttö	151 090 266	144 236 048	26 773 956	24 952 443
Edellisten vuosien				
siirtomääräraho-				
jen käyttö	54 494 085	61 271 585		
Työllisyysmäärära-				
hojen käyttö ...	16 985 112	11 201 448		
			Yhteensä	251 054 392
				242 861 672

Rakennusviraston tulot olivat 1968 yhteensä 26 263 815 mk (v. 67 25 593 187 mk)

HANKINTATOIMISTO

	mk		mk
Varaston arvo oli 1.1.1968	1 975 622	Vuoden aikana käytetyn tavararan	
Vuoden aikana ostetun tavararan		arvo oli	14 061 134
arvo oli	14 325 350	Varaston arvo oli 31.12.1968	2 239 838

Hankinnat

Pääasiallisimmat tavaranhankinnat tehtiin kertomusvuonna lähinnä seuraavilta hankkijoilta:

Julius Tallberg Oy	Renlund Oy
Kesko Oy	SOK
Helsingin kaupungin puutavara- ja poltto-	Starckjohann Oy
ainetoimisto	Paraisten kalkkivuori Oy
Teboil Oy	Esso Oy

Sahatun puutavaran hankinnat Helsingin kaupungin puutavara- ja polttoainetoimistolta olivat kuuden viimeisen vuoden ajalta seuraavat:

1963	2 259 859	standarttia	1966	2 584 373	standarttia
1964	2 912 025	»	1967	2 237 517	»
1965	3 184 645	»	1968	3 106 323	»

Tavarantoimitukset rakennusviraston työmaille ja kaupungin muille laitoksille jakautuivat markkamääräisesti seuraavasti:

	mk		mk
Hankintatoimisto	84 624	Talorakennusosasto	4 345 240
Konevarikko	119 191	Katurakennusosasto	7 176 425

	mk
Puhtaanapito-osasto	821 007
Puisto-osasto	221 004
Satamalaitos	569 968
Muut kaupungin laitokset	723 675
Yhteensä	14 061 134

Kaupungin eri laitoksille ja virastoille on hankinnat suoritettu hankintasopimuksilla ja tilauksilla, jolloin tavara on toimitettu

Tulot

Toimistolla oli kertomusvuoden aikana vuokratuloja vieraille lainatuista työkaluista,

liikkeestä suoraan asianomaiselle laitokselle tai virastolle. Samanlaista hankintamenettelyä on osaksi käytetty myös rakennusviraston omille osastoille tapahtuneissa hankinnoissa.

Toimiston suorittamien aine- ja kulutus-tarvike- sekä kone- ja kalustohankintojen kokonaisarvo oli 37 750 861 mk.

työkoneista ja lipuista 27 758 mk, sekä suori-tetuista kuljetuksista 35 927 mk.

JÄRJESTELYTOIMISTO

Tutkimukset ja selvitykset

Osastojen ja toimistojen pyynnöstä sekä oma-aloitteisesti on suoritettu mm. seuraavia

selvityksiä ja tutkimuksia:

Katurakennusosastolle

Valmistuneet

Selvitys kuorma-autojen optimikuormien määristä maansiirtoajossa.
Tutkimus kaivukoneiden työsaavutuksista.
Tutkimus murskeen ajosta.
Tutkimus paaluttamisesta.
Eräitä urakointiin liittyviä työntutkimuksia.

Keskeneneräiset

Tutkimukset nurmikoiden kevätsiivouksesta ja paikkaamisesta, mullan levittämisestä, puiden istuttamisesta sekä taimistojen per-
kaamisesta.
Aluekohtainen työinventointi- sekä palkkaus-
järjestelymahdollisuuksien selvittäminen.
Kasvihuoneiden töiden uudelleenjärjestely.

Talorakennusosastolle

Valmistunut

Tutkimus Jakomäen lastentalon elementtien asentamisesta.

Konevarikolle

Valmistuneet

Tutkimus traktoriharjojen purkamis- ja koonpanotyöstä, lakaisukoneiden harjojen kunnostamisesta sekä autonlavojen rakentamisesta.

Muita tutkimuksia ja selvityksiä

Tilastollisia tutkimuksia maansiirtoajoista. Tutkimuksia louhintatöihin liittyvistä seikoista. Tutkimuksia lietteen kuljettamisesta; jatkuu

Jatkuvia tehtäviä

Laskentatoimen kehittäminen ja kokeileminen. Lomakeasioiden sekä puhelinluetteloita koskevien asioiden hoitaminen. Kertomusvuonna suunniteltiin mm. 35 lomaketta ja lomakesarjaa.

Työsuhde- ja palkkausasiat

Edellisen vuoden lopulla aloitettuja töitä työsuhde- ja palkkausasioiden kehittämiseksi jatkettiin. Sitä silmälläpitäen kerättiin varteenotettavia tietoja, joiden perusteella laadittiin suunnitelmia uusiksi toimenpiteiksi palkkauksen järjestämisessä. Osa niistä toteutettiin katurakennusosastolla. Työsuhdeasioissa kehitys jatkui vastaavasti. Kerto-

Työturvallisuustoiminta

Työturvallisuustoiminnassa on kiinnitetty päähuomio asenteiden muokkaamiseen ja työturvallisuustoiminnan välttämättömyy-

Keskeneräiset

Tutkimus puistonpenkkien kunnostamisesta ja maalaamisesta sekä työkoneiden ja moottoriajoneuvojen korjauksista.

edelleen.

Selvitetty rakennusvirastoon mahdollisesti perustettavan oman kuljetuskeskuksen tarpeellisuuteen vaikuttavia tekijöitä.

Aloitetoimikunnalle annettiin kaikkiaan yhdeksän lausuntoa tehdyistä aloitteista. Eräät toimiston henkilökunnasta luennoivat eräissä erilaisissa kaupungin järjestämissä koulutustilaisuuksissa.

musvuonna mm. järjestettiin selostustilaisuuksia sekä käytiin työmaaneuvotteluja uuden työehtosopimuksen ja työaikalain soveltamiseksi. Edelleen valmisteltiin rakennusviraston työntekijäin työsääntöjen uusimista sekä osallistuttiin eräisiin palkkalautakunnan järjestämiin työsääntöjä koskeviin neuvotteluihin.

teen. Valistustyössä on käytetty apuna 118 työpaikalla olevia kahden miehen työturvallisuuselimiä. Ne ovat suorittaneet työmail-

laan tarkastuksia ja antaneet asiaankuuluvia neuvoja ja ohjeita. Työturvallisuusorganisaation jäsenille on järjestetty useita valistus- ja neuvontatilaisuuksia. Työmaille on lähetetty tarpeiden mukaisesti varoitus- ja ohjetauluja. Vuoden aikana on valmistunut tutkimus vastuukysymyksistä työturvallisuudessa sekä tutkimus työturvallisuusasioiden hoitamisesta ja kehittamisestä rakennusvirastossa. Työturvallisuuselinten lisäksi myös rakennusviraston työturvallisuustarkastaja on tehnyt lukuisia tarkastuksia erilaisilla työmaille.

Kertomusvuoden aikana vahingoittunei-

Väestönsuojelutoiminta

Rakennusviraston toimesta perustettavien lukuisten vss-yksiköiden sijoitus- ja määräyskortistoa on pidetty jatkuvasti yllä.

Koulutustoiminta

Toimintavuoden aikana on pidetty koulutuskortistoa rakennusviraston henkilökunnasta ja lähetetty yhteistoiminnassa osasto-

Erikoistehtäviä

- »Henkilökuntaopas»-julkaisun toimittaminen; jatkuu edelleen.
- »Helsingin kaupungin rakennusviraston toi-

den 1 669 henkilön tapaturmat jakautuivat seuraavasti:

	1968 tapausta	1967 tapausta
Kuukausipalkkaiset	46	34
Hankintatoimisto	13	8
Konevarikko	68	60
Talorakennusosasto	395	377
Katurakennusosasto	256	280
Puhtaanapito-osasto	160	170
Puisto-osasto	95	98
Yhteensä	1 033	1 027
Työllisyysmiehet	636	55
Kaikkiaan tapaturmia	1 669	1 082

Vss-yksikköihin sijoitettuja henkilöjä on lähetetty sijoitustaan vastaaville kursseille.

jen kanssa kaikkiaan 953 henkilöä erilaisille kursseille ja valistustilaisuuksiin.

mintakertomus 1967» suunnitteleminen toimittaminen ja taitto.

KONEVARIKKO

Konekorjaamo on suorittanut kertomusvuonna konevarikon työkoneiden korjauksia sekä laskutusta vastaan konepaja-, pelti- ja puutöitä kaupungin kaikille laitok-

sille. Konekorjaamon sähkötyöryhmä on huolehtinut rakennusviraston työpaikkojen sähkölaitteiden huollosta ja korjauksista.

Autokorjaamo on suorittanut pää-

30. Rakennusvirasto

asiallisesti kaikki kaupungin omistamien autojen korjaukset, palolaitosta ja liikennelaitosta lukuunottamatta. Se on huoltanut myös ylestraktorikaluston sekä puhtaana-pitokoneet ja -välineet.

Autokorjaamolla käytettiin kuluneen vuo-

den aikana yhteensä 4 863 kpl kuorma-, henkilö-, paketti- ja erikoisautoja sekä traktoreita erilaisissa korjauksissa, minkä lisäksi suunnilleen samalle määrälle ajoneuvoja suoritettiin huoltotoimenpiteitä.

Suoritetut työt jakautuivat laskutuksen mukaan seuraavasti:

	mk		mk
Puhtaanapito-osasto	1 245 198	Konevarasto	16 346
HKR-hankintatoimisto	967 831	Muut kaupungin laitokset	690 736
Katurakennusosasto	830 033		<u>Yhteensä 4 481 577</u>
Talorakennusosasto	392 615	Puolivalmiita töitä	311 820
Satamalaitos	175 869		<u>Yhteensä 4 793 397</u>
Puisto-osasto	162 949		

Vuoden aikana jakautuivat konevaraston työkonoiden vuokratulot seuraavasti:

	mk		mk
Katurakennusosasto	2 671 824	Puisto-osasto	292 666
Puhtaanapito-osasto	698 534	Muut kaupungin laitokset	37 205
Satamalaitos	424 515		<u>Yhteensä 4 523 509</u>
Talorakennusosasto	398 765		

Omien koneiden työhönsijoituksia tapahtui vuoden aikana 2 128 kertaa.

Työtilaisuuksia saatiin vuoden aikana konekorjaamolle 4 351 kpl ja autokorjaamolle 4 863 kpl eli yhteensä 9 214 kpl.

TALORAKENNU SOSASTO

ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA

Talorakennusosastoon kuuluvat suunnittelutoimisto, työtoimisto ja koneteknillinen toimisto.

Henkilökunnan vahvuus oli 31.12.1968 (v. 67) yhteensä:

60 (56) vakinaista viranhaltijaa,
4 (4) tilapäistä viranhaltijaa,
136 (124) työsopimussuhteessa olevaa kk.-palkkaista toimihenkilöä.

Näistä oli arkkitehtejä 26 ja insinöörejä 33.

Osaston päällikkönä toimi vs. kaupunginarkkitehti Sakari Siitonen.

Suunnittelutoimiston päällikkönä toimi vs. I apulaiskaupunginarkkitehti Ossi Leppämäki.

Ulkopuolisten arkkitehtitoimistojen suunnittelutyöt valvoi II apulaiskaupunginarkkitehti Mikko Karjanoja.

Työtoimiston päällikkönä toimi työpäällikkö, dipl.ins. Esko Toivola.

Koneteknillisen toimiston päällikkönä toimi I koneinsinööri, dipl.ins. Heikki Ranki.

TYÖNTEKIJÄT

Osaston työmailla oli työntekijöiden kokonaismäärä urakoitsijatytöt mukaanluettuna

1.1.1968 1 351 henkilöä ja 31.12.1968
1 490 henkilöä.

TOIMINTA

Talorakennusosaston tehtävänä on huolehtia kaupungin yleisiin töihin sisältyvien uudisrakennusten ja rakennusten perusrakennusten suunnittelu-, rakentaja- ja rakennuttajatehtävistä. Osaston arkkitehdit ja insinöörit ottavat asiantuntijoina osaa eri hallintokuntien suorittamaan rakennuskohteiden esisuunnitteluun. Osasto suorittaa eri hallintokuntien tilauksesta rakennusten korjaus- ja kunnossapitotöitä. Lisäksi osasto suorittaa kaupungin rakennusten lämmöntarkkailua sekä lämmitys- ja ilmanvaihtolaitosten huolto- ja säätötehtäviä.

Yleisten väestönsuojien ja asuntoalueitten yhteisväestönsuojien suunnittelu ja rakennuttaminen on siirretty talorakennusosaston tehtäväksi 1967 aikana.

Kuluneena vuonna on rakennuskohteiden esisuunnittelussa tapahtunut kehitystä. Rakennusohjelmien valmistumiseen riittävän ajoissa ennen suunnittelutyön aloittamista on kiinnitetty hallintokunnissa erityistä huomiota. Aikaisemmin toimineet koulurakennuskomitea, vanhainkotikomitea ja urheilupuistotoimikunta sekä 1966 perustettu hoitolaitosten suunnittelutoimikunta ovat toimineet taloussuunnitelmaan perustuvan kokonaisohjelman mukaisesti ja saavuttaneet huonetilaohjelmien valmistamisessa raken-

nussuunnittelu- ja rahoitusaikataulun. Samoin lastensuojelun ja lastentarhain rakennusten osalta ovat hallintokunnat taloussuunnitelman mukaisessa aikataulussa.

Kunkin suunnittelutehtävän aikataulu ja yksityiskohtaiset ohjeet eri suunnittelijoiden ja rakennuttajan tehtävistä on määrätty suunnitteluselosteessa. Suunnitelmien valmistumisessa on pystytty pääpiirteittäin seuraamaan rahoitusaikataulua. Kansakoulujen kohdalla ovat eräät suunnitelmat valmistuneet jo ennen talousarviossa edellytettyä aikaa.

Talorakennusosaston suunnittelutoimistossa on pyritty kehittämään ryhmätyötä, jolloin keskisuurten kohteiden suunnittelu on voitu tehdä omana työnä. Sairaalarakennusten osalta ovat jaospäällikköä vastaava arkkitehti ja työryhmä hoitaneet sekä ulkopuolisten sairaalasuunnittelutöiden valvonnan että osaston oman sairaalasuunnittelun.

Työmaiden ohjelmointitehtävissä on työtoimistossa toiminut ohjelmointiryhmä. Rakennusvirasto on liittynyt rakennusalan ATK-ryhmän jäseneksi. Uudisrakennusten tilavuuteen nähden on 90 % käynnissä olevista omista työmaista ohjelmoitu ja valvottu ryhmän toimesta.

Suunnittelutoimisto

Huomattavan suuria rakennussuunnitelmia oli tekeillä 97. Näistä oli 55 kohdetta suunnittelutoimiston tehtävänä ja 42 oli an-

nettu yksityisten arkkitehtitoimistojen tehtäväksi.

Toimiston rakennesuunnittelijat laativat

rakennepiirustukset 32 työtä varten. Ulkopuolisilla rakennesuunnittelutoimistoilla oli tekeillä yhteensä 53 eri rakennuksen töiden suunnittelu. Lisäksi on yleisiä väestönsuojia ollut suunnitteilla yhteensä 15, joista ulkopuolisilla suunnittelijoilla on ollut tekeillä 4 yleissuunnitelmaa.

Tärkeimmistä vireillä olleista suunnittelutöistä mainittakoon seuraavat rakennuskohteet:

Yleisen kunnallishallinnon rakennukset: Konsertti- ja kongressitalo, Kaupungintalon korttelien 30 ja 31 saneeraus, Töölön kirjasto-talo sekä Vallilan virastotalo.

Sairaalatoimen rakennukset: Laakson ja Nikkilän sairaalain muutos- ja perusparannustyöt, Nikkilän ja Röykän sairaalain uudet henkilökunnan asuinrakennukset, Sairaanhoidajakoulu sekä Itäinen lääkäriasema.

Huoltotoimen rakennukset: Myllypuron sairauskoti ja sen henkilökunnan asuinrakennus, Pukinmäen, Pihlajamäen ja Laajasalon vanhusten asuntolat, Koskelan G-rakennuksen saneeraus sekä Tervalammen työlaitoksen hoidokkirakennus ja aluelämpökeskus.

Lastensuojelutoimen rakennukset: Teinilän ja Metsäkummun hoitokodit, Outamon vastaanottokodin sauna- ja pesularakennus, Hyvösen lastenkoti, Erityislastenkodin ja Nuorten työkodin rakennukset, Mellunkylän vastaanottokodin D-osaston rakennukset, Solakallion erityiskoulun rakennus sekä Killinmäen keskuslaitos.

Työtoimisto

Kertomusvuoden aikana valmistuneet rakennukset:

U r a k a l l a

Erikoisammattikoulu m³
55 400

Lastentarhain rakennukset: Kontulan, Jakomäen, Yliskylän, Etelä-Haagan, Kannelmäen toisen, Pihlajamäen toisen, Leppäsuon, Tapanilan, Kontulan toisen ja Vuosaaren lastentarhan rakennukset sekä Siilitien, Lahnalahden ja Hesperian puistojen leikinohjajain rakennukset.

Kansakoulurakennukset: Jakolan, Yliskylän, Kontulan, Mellunmäen, Puotinharjun, Vuosaaren ja Tahvolammen uudet koulurakennukset sekä Munkkiniemen, Aleksis Kiven ja Kallion kansakoulujen muutos- ja perusparannustyöt.

Ammattioppilaitokset: Erikoisammattikoulu sekä Kampin ammattikoulujen rakennusten muutos- ja perusparannustyöt.

Urheilupuistojen rakennukset: Pirkkolan urheilupuiston II-vaihe, Myllypuron urheilupuiston, Talin, Herttoniemen, Pikkukoski-Veräjänmäen, Pukinmäen ja Oulunkylän urheilupuistot sekä eräiden urheilukenttien pukusuojarakennukset.

Rakennusviraston rakennukset: Kyläsaaren, Herttoniemen ja Viikin puhdistamojen sekä Kyläsaaren jätteenpolttolaitoksen laajennustyöt ynnä rakennusviraston uusi toimitalo, Pohjoinen Makasiinikatu 9.

Väestönsuojat: Myllypuron, Graniittitien, Liusketien ja Kastholmantien alueväestönsuojat, Erottajan kalliosuojan laajennus sekä Dagmarinkadun yleinen väestönsuoja.

Pihlajamäen vanhusten m³
asuintalo 36 860

30. Rakennusvirasto

	m ³		m ³	m ³
Solakallion erityiskoulu ...	8 600	Nikkilän sairaalan rakennus		
Tilapäisiä kansakouluja 5		n:o 9	12 000	116 725
kpl	2 800			
O m a n a t y ö n ä				
	m ³		m ³	m ³
Pirkkolan urheiluhalli	52 500	Kasteholmantien kalliosuo-		
Jakomäen kansakoulu	15 650	ja	16 600	
Hoitokoti Teinilä	3 570	Jakomäen lastentarha	3 400	
Pakilan kansakoulun sanee-		Yliskylän lastentarha	3 450	115 870
raus	6 000			
Munkkiniemen kansakoulun				
saneeraus	14 700			
			<u>Yhteensä</u>	<u>232 595</u>

31.12.1968 tekeillä olevat uudisrakennus- ja saneeraustyöt:

U r a k a l l a			m ³	m ³
	m ³		m ³	m ³
Konserttitalo	94 000	kellari	1 770	
Pukinmäen vanhusten		Röykän sairaalan asuntolat	3 790	
asuintalo	15 790	Tervalammen työlaitoksen		
Yliskylän kansakoulu	20 250	hoidokkirakennus sekä		
Nikkilän sairaalan asuntolat	10 675	aluelämpökeskus	630	
Nikkilän sairaalan juurikas-		Töölön kirjasto	11 200	166 305
O m a n a t y ö n ä				
	m ³		m ³	m ³
Jakomäen lastentarha	3 400	lu	24 900	
Jakomäen kansakoulu	15 650	Kontulan kansakoulu (aloi-		
Yliskylän kansakoulu	3 450	tettu 15.12.1968)	16 135	
Kaupungintalon saneeraus,		Laakson sairaalan itäisen		
I-vaihe	54 000	potilasrakennuksen sa-		
Koskelan sairaskodin G-ra-		neeraus	27 080	
kennuksen saneeraus ...	18 200	Kivelä-Hesperian B-torni-		
Virastotalo, Pohjoinen Ma-		talon muutos hoitotiloiksi	24 900	
kasiinikatu 9	28 500	Kallion kansakoulun sanee-		
Myllypuron sairaskoti	50 950	raus	28 725	295 890
Puotinharjun kansalaiskou-				
			<u>Yhteensä</u>	<u>462 195</u>

Koneteknillinen toimisto

Koneteknillinen toimisto hoitaa LVI-tek-
nilliset, sähkötekniilliset sekä muut konetek-
nilliset tehtävät talorakennusosaston raken-
nuskohteissa ja antaa asiantuntija-apua kau-
pungin eri laitoksille ja hallintokunnille.
Suunnittelutehtävät on hoidettu pääosaltaan
ulkopuolisten suunnittelutoimistojen avulla.

Asennustyöt on teetetty urakoitsijaliikkeillä.
Suurin työkohte on ollut konsertti- ja
kongressitalo.

Kuluvan vuoden aikana on toimiston
organisaatiota kehitetty yleisten töiden lau-
takunnan tekemän organisaatioehdotuksen
periaatteiden mukaisesti.

TALORAKENNUSOSASTON TYÖKOHTEISIIN KÄYTETYT MÄÄRÄRAHAT

	1968	1967		1968	1967
	mk	mk		mk	mk
Yleisen kunnallishal- linnon rakennukset	8 973 406	21 969 269	Lastentarhain raken- nukset	2 274 730	1 365 148
Oikeus- ja järjestys- toimen rakennukset	365 052	10 259	Kirjastorakennukset .	90 712	277
Palotoimen rakennuk- set	—	6 281	Museorakennukset ...	319 243	—
Sairaaloitoimen raken- nukset	5 602 160	2 706 860	Erinäiset rakennukset	5 149 006	2 064 413
Huoltotoimen raken- nukset	9 055 891	11 799 966	Urheilu- ja retkeily- toimen rakennukset	4 218 269	6 644 258
Lastensuojelutoimen rakennukset	2 828 554	1 282 302	Väestönsuojat	5 174 571	5 451 894
Kansakoulujen raken- nukset	12 052 065	12 626 295	Eri laitosten laskuun suoritetut vuosikor- jaustyöt	2 460 212	2 747 334
Ammattioppilaitosten rakennukset	3 145 337	10 601 845	Eri laitosten perus- korjaustyöt	1 609 445	2 329 363
			Yhteensä	63 318 653	81 585 764

KATURAKENNUSOSASTO

ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA

Katurakennusosastoon kuuluvat suunnittelutoimisto ja työtoimis-

to, sekä välittömästi osastopäällikön alaisena yli-insinööri.

Henkilökunnan vahvuus oli 31.12.1968 (v.67) yhteensä:

116 (112) vakinaista viranhaltijaa,
1 (1) tilapäinen viranhaltija,
195 (181) työsopimussuhteessa olevaa kk.-palkkaista toimihenkilöä.

Osaston päällikkönä toimi katurakennuspäällikkö, dipl.ins. H a n s K o r s b ä c k.

Työtoimiston päällikkönä toimi I apulais-

katurakennuspäällikkö, dipl. ins. S e p p o H i r v o n e n sekä suunnittelutoimiston päällikkönä II apulaiskaturakennuspäällikkö, dipl. ins. P a a v o H y ö m ä k i. Yli-insinöörin tehtäviä hoiti dipl. ins. R i s t o N u r m i s a l o.

TYÖNTEKIJÄT

Osaston työmailla oli työntekijöiden kokonaismäärä 1.1.1968 2 384 henkilöä ja 31.12.1968 1 866 henkilöä.

Suunnittelutoimiston tehtäviin kuuluu:
suunnitella katurakennusosaston tehtäväksi

annetut katujen, teiden, siltojen, viemäreiden, viemärivereden puhdistuslaitosten ja pumppaamojen, urheilukenttien ja -laitteiden rakennus-, korjaus- ja kunnossapitotyöt sekä laatia yhdessä kaupunkisuunnitteluviraston asemakaavaosaston kanssa suunnitel-

mat asemakaavoitettavien alueiden viemäroimiseksi ja uusien tai uusittaviksi ehdotettujen katujen tasaamiseksi.

Työtoimiston tehtäviin kuuluu:

johtaa ja valvoa katurakennusosaston työvoimalla suoritettavia em. rakennus-, korjaus- ja kunnossapitotöitä sekä antaa vastavia töitä urakoitsijoille ja valvoa niitä. Työtoimisto suorittaa myös johtoverkkoihin liittyviä töitä kaupungin vesilaitokselle ja sähkölaitokselle.

Katurakennustoiminta on jaettu alueellisesti neljään katurakennuspiiriin, joiden kunkin johdossa on piiri-insinööri. Näiden lisäksi muodostavat kadunpäälylystyöt ja vie-

märyöt kummatkin oman, koko kaupungin alueen käsittävän erityispiirin. Katu- ja viemäryöt on suoritettu pääasiallisesti kaupungin omalla työvoimalla, mutta asfalttipäälylystyöitä, siltoja, jätevedenpuhdistamoja ym. on annettu erikoisliikkeiden suoritettavaksi urakalla.

Katurakennusosastolla on oma putkivalimo, tielaboratorio, vedentutkimuslaboratorio sekä mittaus- ja maaperätutkimusryhmä.

Kuten edellisenäkin vuonna on katurakennusosasto hoitanut kertomusvuonnaakin yksityistielaisissa tarkoitettun tielautakunnan käsittelemien asioiden valmistelun.

TOIMINTA

Osaston toiminnan taloudellinen tulos 1968 käy ilmi seuraavasta talousarviossa olevien menojen ja tulojen sekä kirjanpidon osoitta-

mien todellisten menojen ja tulojen välillä tehdystä vertailusta:

Menot

	Määrärahaa kaikkiaan Mmk	Menot Mmk	Siirto seuraavalle vuodelle Mmk	Säästö Mmk
Varsinaisten menojen osalta	24,01	22,78	1,41	0,22
Pääomamenojen osalta	109,35	68,34	40,97	0,03
Yhteensä	133,36	91,12	42,38	0,25
Käyttövaroista myönnetty	0,42	0,29	0,11	0,01
Työllisyysmäärärahoista myönnetty	16,94	13,22	3,70	—

Tulot

Talousarvioon merkitty Mmk	Todelliset tulot Mmk	Ylijäämä Mmk
4,09	4,30	0,21

Kokonaisbruttomenoista 104,63 Mmk oli katusakennusosaston välittömiä kustannuksia 96,72 Mmk. Näistä olivat uudisrakennustöiden kustannukset yhteensä 81,80 Mmk

30. Rakennusvirasto

sekä korjaus- ja kunnossapitotöiden, puhdistamojen ja pumppaamoiden kustannukset yhteensä 14,92 Mmk. Kustannusten jako käy

ilmi yksityiskohtaisemmin seuraavasta yhdistelmästä:

Vuoden 1968 aikana rakennettujen katujen pituudet ja pinta-alat.
Under år 1968 anlagda gators längd och areal.
Lengths and surface areas of streets built in 1968.

Kaupunginosa Stadsdel City district	N:o Nr. Nr.	Kadun tai sen osan pituus Gatans eller gatudelens längd Length of street or section m	Rakennettu katuala, m ² Anlagd gatuareal m ² Street surface area built m ²			
			Ajorata Körbana Driving lane	Pyörätie Cykelbana Cycle path	Jalkakäytävä Trottoar Pavement	Yhteensä Sammanlagt Total
Kallio						
Berghäll	11	205	3 462	—	1 180	4 642
Etu-Töölö						
Främre Töölö	13	400	8 508	—	600	9 108
Käpylä						
Kottby	25	320	4 044	—	1 704	5 748
Oulunkylä						
Äggelby	28	2 200	19 903	1 446	7 220	28 569
Haaga						
Haga	29	523	3 975	—	580	4 555
Lauttasaari						
Drumsö	31	200	7 100	—	3 415	10 515
Konala						
Kånala	32	2 994	22 482	—	3 030	25 512
Pakila						
Baggböle	34	6 209	40 631	—	1 820	42 451
Pukinmäki						
Bocksbacka	37	530	5 743	—	—	5 743
Malmi						
Malm	38	5 635	50 340	—	2 700	53 340
Tapaninkylä						
Staffansby	39	1 740	17 234	—	—	17 234
Suutarila						
Skomakarböle	40	470	1 956	—	—	1 956
Suurmetsä						
Storskog	41	1 280	15 862	—	12 667	28 529
Kulosaari						
Brändö	42	130	1 100	—	260	1 360
Herttoniemi						
Hertonäs	43	—	18 450	950	2 100	21 500
Tammisalo						
Tammelund	44	90	1 160	—	—	1 160
Vartiokylä						
Botby	45	6 098	75 559	—	1 950	77 509
Pitäjänmäki						
Sockenbacka	46	1 548	14 518	—	708	15 226
Mellunkylä						
Mellungsby	47	2 482	23 453	—	18 069	41 522
Laajasalo						
Degerö	49	—	—	—	6 685	6 685
Yhteensä — Sammanlagt — Total		33 054	335 480	2 396	64 688	402 564

Uudisrakennustyöt:

	Mmk	Mmk
— kadut	32,77	
— viemärit pumppaamoinen .	23,39	
— puhdistamot	12,13	
— urheilulaitokset	0,28	
— työllisyystyöt	13,22	81,80

Korjaus- ja kunnossapitotyöt:

— kadut ja viemärit	4,62
---------------------------	------

	Mmk	Mmk
— liikennemerkkit	1,65	
— katuvalaistus	5,07	
— yleiset vesipostit	0,39	11,73

Käyttö ja hoito:

— puhdistamot ja pumppaamot	3,19	3,19
Yhteensä		96,72

KADUT, TIET JA YLEISET PAIKAT

Katujen korjaus-, kunnossapito- ja päällystystyöt

Päällystettyjen katujen kunnossapitokustannukset olivat yhteensä 1 372 860 mk.

Päällysteiden uusimiskustannukset olivat

yhteensä 565 832 mk.

Sorateiden korjaus- ja kunnossapitokustannukset olivat yhteensä 550 733 mk.

Yksityiset urakoitsijat suorittivat osaston tilauksesta päällystystyötä seuraavasti:

Ajoradan päällystämistä:

— valuasfaltilla	33 692	m ²
— hiekka-asfalttibetonilla	162 902	»
— asfalttibetonilla	118 249	»
— kantavaa kerrosta bitumisoralla	257 441	»

Jalkakäytävien päällystämistä:

— asfalttibetonilla	75 970	»
— valuasfaltilla	4 846	»
— hiekka-asfalttibetonilla	325	

Pihamaan päällystämistä:

— asfalttibetonilla	24 471	»
---------------------------	--------	---

Asfalttipäällystekorjauksia	3 708	m ²
Viemärikanaalien päällystämistä	22 125	»
Kivikatujen muuttamista asfalttipäällysteiksi:		
— I vaihe	2 729	»
— II vaihe	7 139	»

Yhteensä 713 597 m²

Ajoradan paikkausta:

— kuumalla massalla	3 508	tn
— kylmällä massalla	57	»

Omana työnä suoritettiin ajoradan paikkaamista:

— kuumalla massalla (valuasfalttia)	2 027,3	tn
---	---------	----

— kylmällä massalla (Korsalmassaa)	1 830,8	»
--	---------	---

30. Rakennusvirasto

Suurimmista päällystystöistä mainittakoon:

1. Itäväylän päällystäminen välillä Hopeasalmen silta—Linnanrakentajantie, kulkuskerros.
2. Itäväylän ja Viikintien risteys, sidottu kantava kerros.
3. Kehätiereitti välillä Klamintie—Lahden-

- tie, sidottu kantava kerros.
4. Lauttasaarentie välillä Lemissaarentie—Lauttasaaren mäki, kulkuskerros.
5. Jakomäen kadut, sidottu kantava kerros.
6. Hakaniemen sillan pohjois- ja eteläpään liittymät.

Liikenteen järjestelyt

Kaupunginhallituksen ja kaupunkisuunnittelulautakunnan määräyksestä tehtiin lukuisia erisuuruisia liikennejärjestelyjä, joista suurimmista mainittakoon:

1. Abraham Wetterintie—Linnanrakentajantie, risteys.
2. Mallaskatu—Hietalahdenranta.
3. Siltasaarenkatu—II linja—Porthaninkatu, risteys.

Liikennemerkki- ja ajoratamerkintä- sekä suojakaidetöitä tehtiin seuraavasti:

Kaistaviivoja maalattu	167 884	jm
Kaistaviivoja tehty massasta ...	5 087	»
Paikointuviivoja maalattu	14 982	»
Reunaviivoja maalattu	42 049	»
Reunaviivoja tehty massasta ...	3 526	»
Suojateitä maalattu	25 906	»
Sebrasuojateitä maalattu	11 272	m ²
Sebrasuojateitä tehty massasta	10 225	»
Ajoratanuolia tehty massasta ...	32	kpl
Linja-autopysäkkejä maalattu ..	267	»
Uutta suojakaidetta tehty	472	jm
Suojakaiteita korjattu	1 277	»
Suojakaiteita maalattu	2 430	»
Uusia liikennemerkkejä asennettu	869	kpl
Liikennemerkkejä uusittu	3 792	»
Liikennemerkkejä oikaistu	10 259	»
Tankoja uusittu	992	»
Liikennemerkkejä poistettu	164	»

Maalia käytettiin kaikkiaan 18 170 kg.

Edellämainittujen töiden kustannukset nousivat yhteensä 1 656 430 markkaan, josta

liikenteen järjestelyihin varattua määrärahaa käytettiin 1 112 014 markkaa ja kunnossapitomäärärahasta liikenne- ja kaistamerkkeihin varattua määrärahaa 544 416 markkaa.

Katuvalaistus

Katuvalaistuksen ja sinisen alueen satamavalauksen kustannukset olivat yhteensä 5 076 677 mk.

Yleiset vesipostit

Yleisten vesipostien, Kauppatorin ym. suihkukaivojen vedenkulutuksen, hoidon ja kunnossapidon kustannukset olivat yhteensä 383 460 mk.

Uudet kadut ja tiet

Uusien katujen ja teiden sekä niihin laskeutuvien muiden töiden kustannukset olivat yhteensä 35 041 899 mk, josta työllisyystöiden osuus oli 2 267 438 mk.

Uusia katuja rakennettiin seuraavat neliömetrimäärät:

Ajorataa	335 480 m ²
Polkupyörätietä	2 396 »
Jalkakäytävää	64 688 »
	<hr/>
	Yhteensä 402 564 m ²

Kertomusvuonna rakennettujen katujen ja katuosuuksien yhteispituus oli 33054 m.

Kadunrakentamistöistä on valtaosa suoritettu esikaupunkialueilla, joissa asemakaavoitettujen alueiden teiden rakentamisesta kaduiksi on jatkettu ja kokonaan uusia liikenneyliä rakennettu.

Huomattavimmista katurakennustöistä

mainittakoon Myllymestarin tien (pituus 1700 m, pinta-ala 13600 m²), Pihlajamäentien (pituus 1700 m, pinta-ala 7774 m²), Välitälöntien (pituus 1185 m, pinta-ala 7570 m²), Seppämestarin tien (pituus 860 m, pinta-ala 13652 m²) ja Jakomäentien (pituus 720 m, pinta-ala 14263 m²) rakentaminen asemakaavan mukaiseen sijaintiin ja leveyteen sekä Itäväylän—Viikin liittymän (pinta-ala 19800 m²) sekä Itäväylän ja Marjanimentien eritasoriteyksen (pituus 580 m, pinta-ala 17115 m²) rakentaminen.

SILLAT

Kertomusvuonna valmistyi Itäväylän—Viikintien liittymässä 2 siltaa, Moreenitien alikulkutunneli Pihlajamässä, Marjanimentien alikulkutunneli sekä Huopalahdentien ja Vehkalahdentien jalankulkusillat, näistä Moreenitien alikulkusilta katuraken-

nusosaston omana työnä. Kustannukset nousivat yhteensä 1182120 markkaan.

Itäväylän—Viikin liittymän 9 siltaa, joista ensimmäisen rakentaminen aloitettiin 1966, ovat täten kaikki valmistuneet. Näiden siltojen kustannukset ovat olleet yhteensä 4027000 markkaa.

MITTAUS- JA TUTKIMUSTYÖT

Mittaus- ja maaperätutkimusten kustannukset olivat 492175 mk.

TIELABORATORIO

Tielaboratorion kustannukset kohdistuivat pääasiassa kestopäällystystöiden valvontaan sekä kiviaines- ja viemäriputkitutkimuksiin.

Yhteensä tutkittiin 1133 eri näytettä, joista tehtiin kaikkiaan 3654 analyysiä ja määrystä.

VIEMÄRIT**Korjaus, kunnossapito ja uusiminen**

Viemärien korjaus- ja kunnossapitokustannukset olivat yhteensä 800000 mk.

Uudet viemärit

Uusien viemäreiden rakentamiskustannukset olivat yhteensä 33 832 350 mk, josta työllisyystöiden osuus oli 10 956 219 mk.

Kertomusvuonna rakennettiin uusia viemäreitä kaikkiaan 96 957 m, josta katurakennusosaston rakentamaa oli 89 899 m ja aluerakentajien rakentamaa 7 058 m.

Rakennettujen viemäreiden yhteispituus oli suurempi kuin minään aikaisempana vuonna, ylittäen edellisen vuoden tuloksen

lähes 30 000 metrillä. Tämä johtuu etupäässä siitä, että valtaosa katurakennusosastolla työllisyystöihin osoitetuista työntekijöistä, joiden määrä kertomusvuonna vaihteli 500—1 700, on käytetty viemäröintitöihin. Voidaan sanoa, että Helsingin kaupungin kunnallisteknillisten töiden painopiste oli 1968 esikaupunkialueiden viemäröintitöissä.

Huomattavimmista viemäritöistä mainittakoon Kyläsaaren viemäriverdenpuhdistamon eteläinen kokoojaviemäri, jonka kautta kantakaupungin viemäriveresiä tullaan johtamaan Kyläsaaren puhdistamoon. Viemäri valmistui syyskuussa 1968.

JÄTEVEDEN PUHDISTAMOT JA PUMPPAAMOT

Rakennustyöt

Vuoden 1968 aikana käytettiin puhdistamoiden rakentamiseen 11 551 000 mk, pumppaamoiden rakentamiseen 504 800 mk sekä ruoppaustöiden suorittamiseen 241 000 mk.

Kertomusvuonna saatiin Herttoniemen puhdistamon laajennustyö ja prosessin käynnistys loppuunsaoritetuksi.

Kyläsaaren uuden puhdistamon rakentaminen on ollut koko vuoden käynnissä. Viikin puhdistamon laajennuksen rakennustyöt, Vuosaaren lopullisen puhdis-

tamon tontin valmistavat työt sekä Vartiokylän pumppaamon rakennustyöt on aloitettu.

Puhdistamoiden jäteveden poistojärjestelyihin liittyvinä oli käynnissä Vuosaaren puhdistamon poistotunnelin louhinta ja meriosan puuputken rakentaminen sekä Herttoniemen puhdistamon entisen purkualueen ruoppaukset Poro- ja Loppilahdissa ja Iso-Huopalahden ruoppaus Talin puhdistamon edustalla.

Käyttö

Vuoden 1968 päättyessä oli käytössä 27 pumppaamaa, 9 biologista keskuspuhdistamaa sekä Vuosaaren lammikkopuhdistamo. Kyläsaaren vanha puhdistamo on ollut uuden laitoksen rakentamistöiden takia vain osittain käytössä ja Lautta-

saaren puhdistamon biologisen osan toiminta on ollut korjaustöiden takia pysähdyksissä kolme kuukautta.

Puhdistamoiden käyttökustannukset olivat 2 890 000 mk. Pumppaamoiden käyttömenot olivat 513 600 mk.

Jätevesiä koskevat sopimukset muiden kuntien kanssa

Voimassa olevan sopimuksen mukaisesti Helsingin maalaiskunta maksoi kaupungille Suutarilan pumppaamon käyttökustannuksista 51 700 mk, Pukinmäen pumppaamon osalta vastaavasti 28 400 mk sekä Viikin puhdistamon käyttömenoista 85 100 mk.

Kesäkuun 13 päivästä 1968 Viikin puhdistamoon on tullut maalaiskunnan viemäristön kautta myös Keravan kauppalan jätevesiä.

Vuosaaren puhdistamon ja poistojohdon kustannuksista on Helsingin maalaiskunnan osuus ollut 429 409,55 mk ja Vartiokylän pumppaamon kustannuksista noin 240 000 mk.

Espoon kauppalan kanssa Helsingin kaupunki on tehnyt sopimuksen yhteisestä merialueen tutkimuksesta. Espoon osuus oli 1968 merivesitutkimusten kustannuksista 89 950,40 mk.

RAJASAAREN LABORATORIO

Merivesitutkimukset ovat olleet suurimmalta osaltaan biologisia tutkimuksia, koska puhdistettujen jätevesien suurimpana haittana on niiden sisältämien kasvinravinteiden aiheuttama liian runsas kasviplanktonin tuotanto. Lisäksi on tutkittu jätevesien laimentumista ulkomerellä, pilaantumisen vaikutusta bakteereihin, pohjaeläimiin, ran-

tasakveihin ja pohjalietteeseen, sekä meren kemialla ja fysiikkaa. 1968 valmistui viisi auto-maattista mittausasemaa käsittävä järjestelmä, jolla selvitetään merenlahtien vedenvaihtoa.

Laboratorion käyttömenot olivat 1968 yhteensä 810 800 mk.

PALOKAIVOT

Palokaivojen ja altaiden kunnossapitokustannukset olivat 1968 yhteensä 12 380 mk.

UUDET URHEILULAITOKSET

Urheilulaitosten rakentamiskustannukset olivat 1968 yhteensä 285 489 mk.

VÄESTÖNSUOJAT

Kertomusvuoden aikana valmistui Kanavapiston väestönsuojan sisätyöurakka.

TYÖLLISYYSTYÖT

Työllisyystöihin käytettiin kertomusvuonna yhteensä 13 223 658 mk.

30. Rakennusvirasto

Puhdistamoiden toiminta 1968.

Verksamheten vid reningsanläggningarna 1968.

Activities of the purification plants in 1968.

	Puhdistamo Reningsanläggning Purification plant	Tali	Rajasaari Råholmen	Lauttasaari Drumsö	Munkki- saari Munk- holmen	Kyläsaari Byholmen	Viiikki Vik	Herttoniemi Hertonäs	Laajasalo Degerö
1.	Kokonaisvesimäärä (1000 m ³) Total vattenmängd (1000 m ³) Total volume of water (1000 m ³)	10 000	10 255	1 947	6 096	5 874	13 507	8 800	471
2.	Biologisesti puhdistettu (1000 m ³) Biologiskt renat (1000 m ³) Biologically purified (1000 m ³) ...	7 000	8 677	952	5 975	874	8 738	7 304	441
3.	% kokonaisvesimäärästä (% av hela vattenmängden) (% of total water)	(70)	(85)	(49)	(98)	(15)	(65)	(83,0)	(94)
4.	Vain mekaanisesti puhdistettu (1000 m ³) Endast mekaniskt renat (1000 m ³) Only mechanically purified (1000 m ³)	3 000	1 578	766	121	0	0	1 478	30
5.	% kokonaisvesimäärästä (% av hela vattenmängden) (% of total water)	(30)	(15)	(39)	(2)	(0)	(0)	(16,7)	(6)
6.	Puhdistamatta mereen (1000 m ³) Orenat i havet (1000 m ³) Emptied unpurified into the sea (1000 m ³)	0	0	229	0	5 000	4 769	18	0
7.	% kokonaisvesimäärästä (% av hela vattenmängden) (% of total water)	0	0	(12)	0	(85)	(35)	(0,3)	(0)
8.	Jäteveden BHK ₅ -arvot (mg/l) Avfallsvattnets BST ₅ -värdet B.O.D ₅ values (mg/l) of waste water — puhdistamaton — orenad — unpurified	418	283	275	425	411	173	269	346
	— mekaanisesti puhdistettu — mekaniskt renat — mechanically purified	168	146	152	280	239	133	138	110
	— biologisesti puhdistettu — biologiskt renat — biologically purified	23	40	45	16	13	16	20	25
9.	Puhdistamon poistama BHK ₅ - määrä (ton) Kvantitet BST ₅ (ton) som avskilts i reningsanläggningen B.O.D ₅ quantity (tons) removed by the purification plant	3 515	2 325	313	2 461	348	1 371	2 012	149
10.	Mereen laskettu BHK ₅ -määrä (ton) Kvantitet BST ₅ (ton) som ut- släppts i havet B.O.D ₅ quantity (tons) emptied into sea	665	577	222	129	2 066	965	355	14
11.	Puhdistamon kokonaispuhdistus- teho BHK ₅ :n suhteen (%) Anläggningens totala reningsef- fekt med avseende på BST ₅ (%) Total purification capacity of pu- rification plant with respect to B.O.D ₅ (%)	84,1	80,2	58,5	95,0	14,4	58,7	85,0	91,7

Puhdistamoiden toiminta 1968.
Verksamheten vid reningsanläggningarna 1968.
Activities of the purification plants in 1968.

	Puhdistamo Reningsanläggning Purification plant	Tali	Rajasaari Råholmen	Lauttasaari Drumsö	Munkki- saari Munk- holmen	Kyläsaari Byholmen	Viikki Vik	Hertto- niemi Hertonäs	Lasjasalo Degerö
12.	Käyttökustannukset Driftkostnader Running costs								
	— käsitellyn vesimäärän suhteen (p/m ³) — i förhållande till behandlad vattenmängd (p/m ³)								
	— with respect to water quan- tity treated (p/m ³)	5,89	4,83	11,76	4,99	27,53	3,25	5,96	42,25
	— poistetun BHK ₅ -määrän suh- teen (p/BHK ₅ -kg) — i förhållande till mängden av- skild BST ₅ (p/BST ₅)								
	— with respect to the B.O.D ₅ quantity, removed (p/B.O.D ₅ - kg)	16,8	21,3	64,7	12,5	69,1	20,7	26,0	133,6

LASKUTUSTYÖT

Katurakennusosasto on suorittanut kertomusvuoden aikana korvausta vastaan tilaus- töitä kaupungin muille laitoksille ja osastoil-

le, Helsingin Puhelinyhdistykselle sekä yksi- tyisille, veloittaen asianomaisia yhteensä 9 748 036 mk.

PUHTAANAPITO-OSASTO

ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA

Osaston toiminta jakaantuu:

Kiinteistöpuhtaanapitoon

- kiinteistöjätteiden kuljettaminen, hoito ja kunnossapito,
- jätteiden hävittäminen, — veden kuljetus yksityistalouksille.
- kaupungin yleisten mukavuuslaitosten

Katupuhtaanapitoon

- katujen, teiden, yleisten paikkojen ja satama-alueiden kesä- ja talvipuhtaanapito, hoito,
- lumenkaatopaikkojen perustaminen ja — hiekoitushiekkavarastojen hoito.

Henkilökunnan vahvuus oli 31.12.1968 (v. 67) yhteensä:

- 24 (22) vakinaista viranhaltijaa, kaista toimihenkilöä.
- 5 (7) tilapäistä viranhaltijaa, Osaston päällikkönä toimi puhtaanapito-
- 47 (43) työsopimussuhteessa olevaa kk.-palk- päällikkö, dipl.ins. Heikki Saarento.

Puhtaanapito-osaston koko henkilökunnan määrä 1968 eri viikkoina.

Personals storlek vid renhållningsavdelningen under de olika veckorna 1968.

Number of people employed by the Public Cleansing Department in various weeks during 1968.

Viikko Vecka Week	Henkilökunta Antalet personer Workers	Viikko Vecka Week	Henkilökunta Antalet personer Workers	Viikko Vecka Week	Henkilökunta Antalet personer Workers	Viikko Vecka Week	Henkilökunta Antalet personer Workers
2	1 416	16	992	30	761	44	734
4	1 450	18	923	32	744	46	1 039
6	1 431	20	918	34	744	48	1 050
8	1 394	22	923	36	744	50	1 054
10	1 306	24	839	38	737	52	1 187
12	1 256	26	760	40	726		
14	1 194	28	761	42	728		

Luvuissa on mukana myös työllisyystöissä 264 henkeä.
olleet, joiden lukumäärä oli suurimmillaan

Puhtaanapito-osaston käytössä oli 1968 (v. 67) kaupungin omistamia moottoriajoneuvoja ja tärkeimpiä työkoneita seuraavat määrät:

— kuorma-autoja	72 (65)	— tiehöyliä	20 (23)
— pakettiautoja	27 (27)	— traktoreita, kumipyörällä	118 (109)
— kasteluautoja	3 (3)	— erikoislumenkuormaajia	1 (1)
— lakaisukoneita, isoja	10 (8)	— kaivontyhjennysautoja	3 (3)
— lakaisukoneita, pieniä	2 (2)	— hiekanlevittämiä autoihin	43 (39)

KIINTEISTÖPUHTAANAPITO

Jätteenkuljetusasioitten hoito on keskitetty Hämeentie 90:ssä sijaitsevaan työnjohtokeskukseen. Työ tapahtuu kaksivuorotyönä, kumpaisenkin vuoron hoitaessa tavallaan omaa alueellista piiriään kaupungissa. Käymälälannan ja talousveden kuljetukset hoitaa eri piiri, joka vastaa myös hajoitus- ja sadevesikaivojen tyhjentämisestä sekä yleisten käymälöiden hoidosta ja kunnossapidosta. Tuhkan kuljetus hoidetaan kokonaan yksityistä kalustoa käyttäen, mutta työnjohtoa ja työnjärjestelyä varten on osastolla oma työnjohtopiirinsä.

Jätteenkuljetus on kokonaisuudessaan tielausliikennettä, laskutuksen tapahtuessa kaupungin tietojenkäsittelykeskusta hyväksi käyttäen.

Jätteiden kaatopaikkoja oli osaston toimesta järjestetty Iso - Huopalahteen ja Vuosaareen. Kaatopaikat hoidetaan täydellisesti valvotun kaatopaikan työmenetelmällä. Työ on kokonaan koneellistettu, laahauskaivukoneen ja puskutraktorin ollessa päätyövälineinä. Jätteet on päivittäin peitetty ja syntynyt niitty on välittömästi kalkittu ja kylvetty kesällä nurmeksi. Vuosaaren alue täyttyi 1968 aikana ja luovutettiin takaisin omistajalleen. Uusi kaatopaikka saatiin välittömästi naapurista, joten kaatopaikka-toiminta jatkuu Vuosaareissa entisen laajuisena.

Kyläsaaren jätteenpolttolaitos oli toiminnassa seitsemännen täyden toimintavuotensa ja pystyi polttamaan noin

30. Rakennusvirasto

Eri jätteenhävityspaikkoihin tuotu jätemäärä (m³) 1968.

Mängden av avfall som förts olika avfallsförntningsplatser (m³) 1968.

Volume of refuse (m³) taken to the various disposal points in 1968.

Paikka Plats Place	Omat autot Med egna bilar Plants lorries	Vieraat autot Med andras bilar Outside lorries	Yhteensä Sammanlagt Total
Kyläsaari Byholmen	322 800	251 600	574 400
Iso-Huopalahti Stor-Hoplax	144 000	1 622 400	1 766 400
Vuosaari Nordsjö	17 300	330 100	347 400
Maantäyttöpaikat Jordfyllningsplatser	19 900	—	19 900
Landfillplaces			
Yhteensä Sammanlagt	504 000	2 204 100	2 708 100
Total			

Osaston toimesta kuljetetut jätemäärät (m³) 1968.

Mängd av på avdelningens försorg transporterat avfall (m³) 1968.

Volume of refuse (m³) transported by the department in 1968.

Jätteiden laatu Avfallens art Type of refuse	Viety kaato- paikoille Till avstjäl- ningsplatserna Taken to dumps	Viety jätteen- polttolaitokseen Till anläggningen för avfalls- bränning Taken to incine- rator plant	Yhteensä Sammanlagt Total
Talous-, asuma- ja teollisuusjätettä Hushålls-, bostads- o. industriavfall Household and industrial refuse	142 740	322 830	465 570
Tuhkaa Aska	38 540	—	38 540
Makkilantaa Latringödsel	5 211	—	5 211
Human manure			
Hajoituskäivosakkaa Sedimenterings slam Cesspool sludge	31 427	—	31 427
Yhteensä Sammanlagt	217 918	322 830	540 748
Total			

21 % hävitettävästä polttokelpoisesta jätemäärästä. Kertomusvuonna aloitettiin polttolaitoksen höyrykattiloiden laajentaminen ja uunien arinoiden uusiminen.

Kiinteistöjätteiden ja käymälälannan kuljetuksessa oli 43 osaston omaa ja vakinaisemmin 8 yksityisautoa. Vuoden aikana hankit-

tiin lisää jätteenkuljetusautoja, joissa astian tyhjentäminen on koneellistettu. Asiakaskato on edelleen jatkunut suurten kiinteistöjen kohdalla, mutta tilalle on tullut lukuisia joukko pienikiinteistöjä. Niissä on otettu käyttöön jätesäkkijärjestelmä, joka on hygienisyysensä ja siisteytensä lisäksi myös pien-

taloasteisena kustannuksiltaan halvin. Jättesäkkijärjestelmään liittyneinä asiakkaina on puhtaanapito-osastolla jo noin 1 700 pienkiinteistöä.

Osaston toimesta korjattiin pois ja hävi-

tettiin 1 925 eläinraatoa.

Ruoka- ja talousvettä kuljetettiin eri puolille kaupungin liitosalueilla sijaitseville yksityistalouksille ja vedenjakelupaikoille yhteensä 27 939 m³.

Erilaista jätettä noudettiin seuraavista kiinteistömääristä:

Kaupungin omistamia kiinteistöjä:	
— kiinteistöt	692
— rakennustyömaat	142

— rakennustyömaat 170

Muiden kuin kaupungin omistamia kiinteistöjä:

— kiinteistöt 8 888

Osasto huolehti myös kaupungin 17 yleisen käymälän sekä 21 yleisen vedenheittopaikan siisteydestä sekä tyhjensi 1 522 talon makkiastiat ja 1 643 talon hajoituskaivot. Sadevesikaivoja tyhjennettiin 473.

KATUPUHTAANAPITO

Katupuhtaanapitoa varten kaupunki oli jaettu 22 puhtaanapitopiiriin, joista Malmin piiri eli Vantaan idänpuoleinen osa kaupunkia oli katurakennusosaston hoidossa puhtaanapito-osaston laskuun. Syksyllä puhtaanapito-osasto otti hoitoonsa myös Malmin piiriin. Katupuhtaanapitopiirien lisäksi hoidettiin lumenkaatopaikat ja katuhiekkavarastot omina piireinään.

Hiekoitushiekka oli varastoitu kallioon louhittuihin hiekkasiiloihin Taivaskalliossa, Herttoniemessä ja Pajamäessä. Lisäksi oli kolme avovarausta eri puolilla kaupunkia. Uusia kallionsisäisiä hiekkavarastoja on tekeillä Alppilan ja Munkkisaareen.

Työkoneiden käytön tehostamiseksi oli osa koneista keskitetty työkonepiireihin, joiden koneet tekevät työtä alueellisesta piirijaosta välittämättä tilausten mukaan ja painopistesuunnissa. Työkonepiireissä on mm. 6 automatisoitua hiekoituskonetta pääväylien hiekoittamista varten. Lakaisukoneet on keskitetty kokonaan työkonepiireihin, joiden

työt on järjestetty kaksivuorotyön puitteisiin.

Ajoratojen auraussopimuksia kiinteistöjen kanssa oli kertomusvuoden alkaessa 5 225 ja sen lopussa 5 544.

Kesäpuhtaanapitosopimuksia oli 77 kiinteistön kanssa.

Edellisten lisäksi hoidettiin 259 kaupungin ja 287 valtion, seurakuntien ja vieraiden valtioiden lähetystöjen kiinteistöjen katuosuuksien puhtaanapito kautta vuoden.

Rakennusjärjestyksen perusteella puhtaanapito-osasto hoitaa Eiran ja Kaivopuiston kaupunginosien katupuhtaanapidon kokonaan ympäri vuoden laskutyönä siten, että kokonaiskustannukset jaetaan tasan kaupungin ja tontinomistajien kesken kunkin hallitseman tontin tai vastaavan maa-alueen pinta-alojen suhteessa.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 4.12.1968 rakennusjärjestyksen muutoksen, jonka mukaan kadun ajoradan auraus kuuluu vastedes kaupungille.

Lumenkaatopaikkoja oli eri puolilla kau-

30. Rakennusvirasto

Lumenkaatopaikkojen toiminnan vertailutilasto talvikaudeilta 1967—1968.
 Jämförande statistik över verksamheten vid snöstjälpningsplagserna vintern 1967—1958.
 Comparison table for snow-dumping ground activities, winter 1967—1968.

N:o Nr. No.	Lumen vastaanottoaika Mottagningsplats av snö Snow-dumping ground		Lumimäärät Snömängd Snow quantity		Kustannukset Kostnader Costs					Työn- tekijöiden määrä Antal arbetare No. of workers	
	Sijainti Plats Position	Huom. Anm. Comment	Kuorma- luku Antal lass No. of loads	m ³	Palkat Löner Wages mk	Koneet Maskiner Machines mk	Hinaaja Bogserare Tug mk	Yhteensä Sammanl. Total mk	p/ m ³		
03	Tilkka										
	Tilkka	+	7 859	70 730	34 719	5 626	—	40 345	57	10	
04	Toukola										
	Majstad	○	52 990	476 910	22 018	55 429	—	77 447	16	4	
06	Rajasaari										
	Råholmen	+	27 795	250 160	21 543	1 839	—	23 382	9	8	
07	Hernesaaari										
	Ärtholmen	○	34 222	308 000	18 981	10 574	1 995	31 550	10	12	
09	Lauttasaari										
	Drumsö	×	19 610	176 490	16 410	3 903	—	20 313	12	4	
10	Pohjois-Haaga										
	Norra Haga	×	1 000	9 000	4 174	70	—	4 244	47	2	
11	Etelä-Kaarela										
	Södra Kårböle	×	2 500	22 500	11 632	2 080	—	13 712	61	2	
12	Herttoniemi, Öllysatama										
	Herttonäs, Oljehamn	×	3 683	33 150	11 451	1 681	—	13 132	40	3	
13	Pitäjänmäki, Mätäjäjoki										
	Sockenbacka, Rutiån	×	500	4 500	286	—	—	286	6	—	
16	Katajanokka										
	Skatudden	×	11 524	103 720	15 942	644	11 760	28 346	27	2	
17	Puotila										
	Botby	○	400	3 600	—	693	—	693	19	—	
18	Myllypuro										
	Kvarnbacken	○	200	1 800	—	945	—	945	53	—	
19	Ala-Malmi, Pukimäentie										
	Nedre Malm, Bocks- backavägen	+	5 242	47 180	26 659	5 883	—	32 542	69	6	
20	Iso-Huopalahti										
	Stora Hoplaixviken	+	3 000	27 000	10 814	—	—	10 814	40	2	
22	Hakaniemenranta										
	Hagnässtrand	○	36 258	326 320	18 191	497	11 318	30 006	9	4	
23	Siltavuorenranta										
	Brobergsstrand	○	13 908	125 170	10 173	1 015	—	11 188	9	2	
24	Jätkäsaari										
	Busholmen	○	23 048	207 430	13 945	27 930	1 557	43 432	21	4	
25	Talin puhdistuslaitos										
	Tali reningsstation	○	7 981	71 830	8 850	630	—	9 480	13	2	
26	Pikku Huopalahti										
	Lilla Hoplaixviken	○	12 672	114 050	9 759	9 144	—	18 903	17	2	
30	Herttoniemi, hyppyrimäki										
	Hertonäs, Hoppbacke	○	7 000	63 000	—	6 694	—	6 694	11	—	
			271 000	2 440 000	255 547	135 277	26 630	417 454	17	69	

× = vastaanotto klo 7—16 — mottagning klockan 7—16 — received at 7 a.m.-16 p.m.
 + = vastaanotto klo 6—22 — mottagning klockan 6—22 — received at 16 a.m.-20 p.m.
 ○ = vastaanotto ympäri vuorokauden — mottagning dygnet runt — round the clock

punkia yhteensä 21. Sellaisina on entistä enemmän pyritty käyttämään jätevedenpuhdistamojen purkujohdon suualueita, jolloin lumi on saatu sulaan veteen ilman kasan muodostumista.

Katujen lakaisujätteitä kerättiin ja kuljettiin kaatopaikoille yhteensä 74 411 m³.

Luvussa ovat mukana myös yleisiltä rannoilta puhtaanapitoveneellä kerätyt rantaroskat. Töiden rationalisoimiseksi katuraskia alettiin kuljettaa kiinteistöjätteen erikoisautoilla mm. toreilta ja satamista. Näin kuljetettujen jätteiden määrä oli noin 38 500 m³.

MENOT JA TULOT 1968

Menot

	mk		mk
Varsinaiset palkkamenot	547 234	Jätteiden kuljetukset sekä muu	
Muut palkkamenot	9 809	tilausliikenteen harjoittaminen	4 267 491
Sosiaalimaksut	37 089	Yleisten mukavuuslaitosten hoito	
Huoneistomenot	402 358	ja kunnossapito	447 106
Kalusto	146 784	Jätteiden käsittelypaikkojen hoi-	
Tarverahat	177 639	to ja kunnossapito	1 689 069
Autojen hankinta	5 596	Vuokrat maa-alueista ja raken-	
Katujen, teiden, yleisten paikko-		nuksista	45 057
jen ja satama- ym. yleisten alu-		Pääomakustannukset	1 202 641
eiden puhtaanapito	12 071 210	Työllisyystyöt	1 180 435
		<u>Yhteensä</u>	<u>22 229 518</u>

Tulot

	mk		mk
Sopimuksen mukainen katu- ja		Yleiset käymälät	68 262
satamapuhtaanapito	3 509 541	Lämmön, höyryn, veden, jätteen	
Jätteiden kuljetukset ja muu ti-		ja sähkön myynti	271 802
lausliikenteen harjoittaminen ..	3 846 291	Muut tulot	588 329
		<u>Yhteensä</u>	<u>8 284 225</u>

PUISTO-OSASTO

ORGANISAATIO JA HENKILÖKUNTA

Puisto-osasto huolehtii kaupungin yleisten puistojen suunnittelusta ja rakentamisesta sekä kasvihuoneiden, taimiston, leikkikenttien ja yleisten puistojen kunnossapidosta. Sen toimesta hoidetaan talvella luisturatoja sekä kesällä kahluu- ja koristelammi-koita.

Osasto hoitaa myös kaupungin eri laitosten

ja virastojen hallinnassa olevien tonttien puistoja sekä niitä valtion, seurakuntien ja yksityisten kiinteistöjen istutuksia, jotka kaupunki on ottanut hoitoonsa. Puisto-osasto suorittaa niinkään tilaustyönä kaupungin erilaisten juhlatilaisuuksien koristelut sekä muita tilaustöitä toisille laitoksille.

Henkilökunnan vahvuus oli 31.12.1968 (v. 67) yhteensä:

15 (15) vakinaista viranhaltijaa,
1 (1) tilapäinen viranhaltija,
22 (20) työsopimussuhteessa olevaa kk.-palkkaista toimihenkilöä.
Osaston päällikkönä toimi kaupunginpuu-

tarhuri, agronomi, puutarhatiet.kand. J o n n e T ö r m ä ja vt. apulaiskaupunginpuutarhurina hortonomi P e k k a J y r ä n k ö 1.4.68 lukien, puutarhuri J u h a n i T u u r i n siirrettyä eläkkeelle.

TYÖNTEKIJÄT

Työntekijöiden lukumäärä vaihtelee töiden kausiluonteisuudesta johtuen huomattavasti vuodenajoittain. Se oli pienimmillään tammi-

kuussa, 239 työntekijää ja suurimmillaan kesä- ja heinäkuun vaihteessa, 758 työntekijää.

TOIMINTA

Puistosuunnitelmat

Suunnittelutoimistossa laadittiin 64 puisto- ja puutarhasuunnitelmaa, joista muiden laitosten ja rakennusviraston eri osastojen ti-

lauksesta 18. Muita piirustuksia laadittiin 20 kpl.

Kasvihuoneet, lavatarha ja taimisto

Kasvihuoneissa ja -lavoissa kasvatettiin 93 000 kukkaryhmäkasvia. Joulukuun alussa valmistui kaupunginpuutarhaan talorakennusosaston työnä uusi 3-osainen ryhmähuone työhuoneineen 921,8 m² + 221,9 m². Uudet

kasvihuoneet ja vanhoista melkein kaikki on liitetty kaukolämpöverkkoon.

Syyskuun alussa valmistui Talissa taimiston käyttöön uusi ajanmukainen kasvihuone, 119,67 m².

Luistinradat ja kelkkamäet

Talvella kunnostettiin ja hoidettiin 32 luistinrataa ja 49 kelkkamäkeä. Luistinkenttien

yhteinen pinta-ala oli n. 62 000 m². 16 luistinrataa oli valaistu iltaisin.

Taimistosta puistoihin istutetut, ostetut ja myydyt kasvit (kpl).

Från plantbeståndet till parkerna flyttade och planterade, köpta och sålda växter (st).

Number of plants transferred from nurseries to parks, bought or sold (cases).

	Istutettu Planterade Planted	Myyty Sålda Sold	Hävitetty Förstörda Destroyed	Lisätty ja ostettu Tillskott o. inköp Increased and purchased
Lehtipuita Lövträd				
Deciduous trees	1 675	163	1 039	1 736
Havupuita Barrträd				
Coniferous trees	692	22	353	2 227
Koristepensaita Buskar				
Decorative bushes	18 177	1 210	1 100	21 684
Köynnöskasveja Klängväxter				
Creepers	182	20	24	2 806
Perennoja Perennaväxter				
Perennials	6 611	2 260	1 656	12 810
Kukkasipuleita Blomlökar				
Bulbs	5 860	—	—	—
Kasvien arvo Växtbeståndets värde				
Plant value	93 520 mk	5 900		

Leikkikentät

Leikkikenttiä rakennettiin Etelä-Kaarelassa, Haagassa, Jakomäessä, Kontulassa, Lapinmäentiellä, Munkkiniemen kartanon puistossa, Munkkiniemen puistiella, Oulunkylässä, Pihlajamaessä, Puotinharjussa, Toisella linjalla, Vallilassa ja Vuosaaressa.

Pihlajamäessä valmistui lasten kahluallas, 174,5 m².

Puistot

Puistojen kunnossapitoa varten oli kaupunki jaettu kesäaikana viiteentoista ja tal-

vella kahteentoista kunnossapitopiiriin.

Kunnossapitokohteita oli vuoden lopussa seuraavasti:

Yleisiä puistoja	451	kohdetta,	n.	469	ha
Eräitten kaupungin					
laitosten puistoja .	149	»	»	94	»
Sopimusten perusteella hoidettavia puistoja	22	»	»	9	»

	Yhteensä n. 572 ha				

Heinänsiementä käytettiin 14 700 kg. Ryhmäruusuja istutettiin 5 140 kpl sekä erilaisia yksivuotisia koristekasveja n. 93 000 kpl.

Vesijohdot

Uusia vesijohtoja asennettiin Kaivopuistoon 608 jm. Lisäksi varustettiin

kasteluputkisto Perrot-merkkisellä sadetusjärjestelmällä.

Suoja-aidat

Panssariverkkoaitoja rakennettiin leikkikenttien suojaksi seuraavasti:

	m	mk		m	mk
Kaisaniemeen	45	1 800	Toisen linjan leikkikentälle	132	5 560
Kimmon leikkikentälle	38	1 000	Vallilaan	30	960
Maamonlahteen	93	3 720	Korjattu ja uusittu	367	12 124
Rakuunantielle	69	2 760			
			Yhteensä	774	27 924

Työllisyystyöt

Työllisyystöinä suoritettiin pääasiassa puisto- ja leikkikenttien rakentamista.

Suurimmat työt kustannuksineen olivat seuraavat:

Jalankulkuteitä:

	m ²	mk
Juoksupolku Eläintarhaan ...	1 360	59 952
Laajasalossa	555	22 129
Lauttasaarella	4 020	58 998
Meilahden urheilupuistossa ...	3 252	50 000
Talin urheilupuistossa	3 514	79 456
Aikaisemmin tehtyjen käytävien lopullinen kunnostaminen		107 466
Yhteensä		378 001

Leikkikenttiä ja puistoja:

	mk
Kontulassa	167 348
Kuusisaaren puistot	49 987
Lapinmäen tien ja Kangaspellontien välinen alue	99 107
Myllypuron puistot	169 927
Pirkkolan urheilupuistossa	195 905
Puotinharjussa	150 252
Siilitien puisto	42 071
Siltavuoren salmen rantojen kunnostaminen	99 980
Vuosaarella	297 724
Yhteensä	1 272 303

Laskutustyöt

Puisto-osasto on suorittanut erilaisia puistonhoito- ja rakentamistöitä eri osastoille, kaupungin muille laitoksille sekä yksityisille seuraavan laskutuksen mukaan:

	mk	mk	
Rakennusviraston eri osastot	640 925	Satama- ja liikennelaitos	4 934
Kiinteistöviraston eri osastot	120 170	Liikelaitokset	11 070
Sairaalavirasto	44 698	Palolaitos	1 178
Huolto- ja lastensuojeluvirasto ...	63 364	Yksityisiä	30 537
Kansakoulut ja kirjastot	76 580	Yhteensä	1 093 191
Urheilu- ja ulkoiluvirasto	99 735		

MÄÄRÄRAHOJEN KÄYTTÖ

Varsinaiset menot

	mk		mk
Varsinaiset palkkamenot	552 544	denkulutus	157 875
Muut palkkamenot	7 486	Talvipuutarha	17 826
Sosiaalimaksut	36 791	Taimisto	75 974
Huoneistomenot	108 296	Puistojen vartiointi	216 473
Puisto- ja puutarhakalusto	172 868	Mullan valmistus ja lannan han-	
Tarverahat	52 710	kinta	75 507
Puistojen ja istutusten kunnossa-		Satunnaiset istutukset ja koriste-	
pito	3 067 791	lut	7 109
Pienet kelkkamäet ja luistinradat	158 720	Tuholaisten torjunta	9 717
Kaupunginpuutarhan kasvihuonei-		Metsien ja puistorantojen puhdis-	
den ja asuinrakennusten lämpö-,		taminen	45 758
valaistus- ja puhtaanapitokus-		Suoja-aidat	36 965
tannukset	53 436	Pääomakustannukset	54 348
Istutusten ja kasvihuoneiden ve-			
			<u>Yhteensä 4 908 194</u>

Uusien puistojen ja leikkikenttien rakentamiseen käytettiin:

	mk		mk
Vuodelta 1966 siirtyneitä määrä-		Kaupunginhallituksen käyttöva-	
rahoja	78 771	roista erikseen myönnettyjä	
Vuodelta 1967 siirtyneitä määrä-		määrärahoja	18 225
rahoja	240 513		
Vuoden 1968 määrärahoja	1 752 052		<u>Yhteensä 2 089 561</u>

Varsinaiset pääomamenot yhteensä 6 997 757 mk

Tulot

	mk		mk
Kaupungille kuulumattomien istu-		Luontaisedut	9 832
tusten kunnossapito	12 985	Muut tulot	91 770
Kaupunginpuutarhan tulot	82 390		
Vuokrat	2 892		<u>Yhteensä 199 770</u>

Yleisten, kaupungin laitosten ja sopimusten perusteella hoidettujen puistojen hoitokustannusten kesklmäärät vv. 1964—1968.

Genomsnittliga kostnader för skötseln av allmänna, till stadens inrättningar hörande och enligt avtal skötta parker åren 1964—1968.

Average maintenance costs of public and City organization parks and parks maintained by contract, 1964—1968.

Hoitopiiri Distrikt Maintenance district	1964 mk/m ²	1965 mk/m ²	1966 mk/m ²	1967 mk/m ²	1968 mk/m ²
Eläintarha					
Djurgården	0,37	0,41	0,34	0,39	0,38
Esplanadi					
Esplanaden	0,87	0,77	0,86	1,30	1,09
Etelä-Haaga					
Söda Haga	—	0,37	0,34	0,41	0,42
Pohjois-Haaga					
Norra Haga	0,48	0,62	0,56	0,55	0,59
Herttoniemi					
Hertonäs	0,29	0,45	0,39	0,41	0,39
Kaisaniemi					
Kajsaniemi	0,48	0,61	0,53	0,56	0,48
Kaivopuisto					
Brunnsparken	0,41	0,43	0,50	0,62	0,62
Kallio					
Berghäll	0,56	0,57	0,50	0,57	0,56
Käpylä					
Kottby	0,28	0,29	0,24	0,19	0,20
Lauttasaari					
Drumsö	0,18	0,22	0,31	0,24	0,22
Malmi					
Malm	—	0,43	0,18	0,18	0,12
Munkkiniemi					
Munksnäs	0,35	0,48	0,51	0,43	0,44
Roihuvuori					
Kasberget	—	0,50	0,45	0,32	0,49
Töölö					
Töölö	0,47	0,49	0,53	0,52	0,46
Vallila					
Vallgård	0,72	0,66	0,68	0,64	0,67
Keskiarvo					
Medeltal					
Average	0,46	0,49	0,46	0,42	0,48

YHTEENVETO

Yleisten töiden lautakunta kokoontui vuoden 1968 aikana 54 kertaa ja käsitteli 2 232 asiaa. Se asetti kertomusvuonna keskuudestaan 7 jaostoa sellaisten asiain valmistelua varten, jotka ovat edellyttäneet lisätutkimusten suorittamista ja joissa tämän on katsottu voivan tapahtua paremmin jaoston kuin lautakunnan piirissä.

Rakennusviraston toiminta on edelleen kehittynyt ja laajentunut.

Hallinnollisen osaston kansliatoimisto on varsinaisten tehtäviensä lisäksi hoitanut kaupunginteatterin ja konserttitalon rakennustoimikuntien kansliatehtävät. Työllisyystöiden rakennusvirastoon kohdistuva paine on lisännyt omalta osaltaan runsaasti henkilöasiaintoimiston työmäärää.

Yleisen osaston toiminnassa on ollut edelleen havaittavissa, että oma työkonetekanta on pysytellyt entisellään, josta on ollut seurauksena koneiden vuokrausten kasvaminen. Vuoden lopussa oli rakennusviraston käytössä 239 omaa ja 231 vuokrattua suurempaa työkonetta.

Rakennusvirasto toimii itsenäisenä kassavirastona. Kassanvaihto oli 1968 mk 11 853 329 (Vuonna 1967 mk 9 308 491).

Talorakennusosastolla oli 1968 tekeillä huomattavan suuria rakennussuunnitelmia kaikkiaan 97. Näistä oli 55 kohdetta osaston suunnittelutoimiston tehtävänä ja 42 oli annettu yksityisten arkkitehtitoimistojen tehtäväksi.

Suunnittelutoimiston rakennesuunnittelijat laativat rakennepiirustukset 32 työtä varten. Ulkopuolisilla rakennesuunnittelutoimistoilla oli tekeillä yhteensä 53 eri rakennuksen töiden suunnittelu. Lisäksi on yleisiä väestönsuojia ollut suunnitteilla yhteensä 15, joista ulkopuolisilla suunnittelijoilla on ollut tekeillä 4 yleissuunnitelmaa.

Kertomusvuonna valmistui rakennuksia urakalla 116 725 m³ ja omana työnä 115 870 m³ eli yhteensä 232 595 m³. Uudisrakennus- ja saneeraustöitä oli 31.12.1968 tekeillä urakalla 166 305 m³ ja omana työnä 295 890 m³ eli yhteensä 462 195 m³.

Katurakennusosaston kokonaisbruttomenot olivat kertomusvuonna 104,63 Mmk, mistä 96,72 Mmk oli katurakennusosaston välittömiä kustannuksia. Näistä olivat uudisrakennustöiden kustannukset yhteensä 81,80 Mmk sekä korjaus- ja kunnossapitotöiden, puhdistamoiden ja pumppaamojen kustannukset yhteensä 14,92 Mmk.

Puhtaanapito-osasto on huolehtinut kaupungille kuuluvan puhtaanapidon suorittamisen, kaupungin yleisten mukavuuslaitosten kunnossapidon sekä jätteiden hävittämisen. Osasto on huolehtinut myös maksua vastaan kiinteistöjen jätteiden kuljettamisen jätteenhävittämispaikeille sekä eri sopimuksen mukaan niille kuuluvien katuosuuksien puhtaanapidon. Kaupunginvaltuuston kertomusvuoden aikana hyväksymän uuden rakennusjärjestyksen mukaan myös kaupungin ajoratojen auraus kuuluu vast'edes kaupungille. Vieraiden valtioiden lähetystöjen, valtion ja seurakuntien katuosuudet pidettiin niiden tilauksesta kunnossa jalkakäytävineen ympäri vuoden. Osaston toimesta on maksua vastaan kuljetettu sellaisille kaupungin liitosalueilla oleville yksityistalouksille ruoka- ja talousvettä, joilla ei ole vesijohtoa eikä kaivoa.

Puisto-osasto on huolehtinut kaupungin yleisten puistojen suunnittelusta ja rakentamisesta sekä kasvihuoneiden, taimiston, leikkikenttien ja yleisten puistojen kunnossapidosta. Osasto on huolehtinut myös puistoissa sijaitsevien luistinratojen sekä kahluu- ja koristellammikoiden hoitamisesta. Se on hoitanut niinkään niitä valtion, seurakuntien ja yksityisten kiinteistöjen istutuksia, jotka kaupunki on ottanut hoitaakseen.